

Î N C H E I E R E

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Vitalie Grabovski și Fulga Grabovski, prin intermediul avocatului Filipp Druța,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Vitalie Grabovski și Fulga Grabovski către Veaceslav Balacci, portalul de știri „deschide.md” și „OPEN” SRL cu privire la apărarea onoarei și demnității, publicarea dezmințirii informațiilor false, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, și împotriva încheierii din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Vitalie Grabovski și Fulga Grabovski, prin intermediul avocatului Filipp Druța, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 aprilie 2018, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a t ă :

La 07 septembrie 2015, Fulga Grabovski și Vitalie Grabovski s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva portalului de știri „deschide.md”, pe parcurs fiind înaintate pretenții și față de Veaceslav Balacci și „OPEN” SRL, prin care au solicitat apărarea onoarei și demnității, dezmințirea informației calomnioase, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 23 decembrie 2015 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prezenta cauză a fost conexată într-un singur proces cu cauza civilă cu nr. 2-3549/2015, parvenită de la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, la cererea depusă de Fulga Grabovski și Vitalie Grabovski împotriva lui Veaceslav Balacci privind

apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Astfel, conform pretențiilor înaintate, reclamantii au solicitat în prima acțiune obligarea portalului de știri „deschide.md” să publice dezmințirea informației defăimătoare și să achite reclamanților suma de 15000 lei și, corespunzător, 35000 lei, în calitate de prejudiciu moral; iar în a doua acțiune au solicitat constatarea lezării onoarei, demnității și reputației profesionale a reclamanților, obligarea autorului informației, Veaceslav Balacci, și portalului de știri „deschide.md” să publice dezmințirea informației defăimătoare și ambii pârâți să achite reclamanților a câte 15000 lei și, corespunzător, 35000 lei, în calitate de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă integral.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 05 aprilie 2018, Fulga Grabovski și avocatul Filipp Druța, în numele lui Vitalie Grabovski, au contestat-o cu apel, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi soluții, privind admiterea integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Fulga Grabovski și Vitalie Grabovski prin intermediul reprezentantului acestora, avocatul Filipp Druța, pe motiv că nu corespundea cerințelor art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă, fiindu-le acordat un termen de 20 zile din momentul comunicării încheierii, pentru a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat, după cum urmează: Fulga Grabovski – în sumă de 1237,50 lei și Vitalie Grabovski - în sumă de 2587,50 lei. Concomitent li s-a explicat apelanților și reprezentantului acestora, că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile indicate în încheierea sus-numită în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și, împreună cu actele anexate, va fi restituită.

Prin încheierea din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel declarată de Fulga Grabovski și Vitalie Grabovski prin intermediul reprezentantului acestora, avocatul Filipp Druța, din motiv că nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 10 octombrie 2018, Vitalie Grabovski și Fulga Grabovski, prin intermediul avocatului Filipp Druța, au contestat cu recurs încheierea din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului au indicat că nu sunt de acord cu încheierile instanței de apel, care urmează a fi casate, deoarece, potrivit recurențelor, instanța de apel i-a încălcat drepturile procesuale, restituind cererea de apel, or, apelanților nu le-a fost comunicată încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, iar cuantumul taxei de stat a fost calculat incorect.

Astfel, recurenții au solicitat admiterea recursului declarat, casarea încheierilor din 05 iunie 2018 și 06 septembrie 2018 ale Curții de Apel Chișinău, și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vitalie Grabovski și Fulga Grabovski, prin intermediul avocatului Filipp Druța, urmează a fi restituit din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată prin care a fost restituită cererea de apel, a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 06 septembrie 2018, fiind expediată spre cunoștință avocatului Filipp Druța la 14 septembrie 2018 prin intermediul poștei electronice și recepționată de către acesta în aceeași zi, fapt confirmat prin extrasul din adresa de e-mail, cac.jdvct@gmail.com (f.d. 194, vol. II). Totodată, Colegiul reține că încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2018, prin care a fost restituită cererea de apel, anexată la scrisoarea de însoțire, a fost expediată în adresa de e-mail oficială a avocatului Filipp Druța, filipp_druta@yahoo.com, indicată expres de către acesta în cererea de apel nemotivată (f.d. 174, vol. I) și în mandat (f.d. 80, vol. I).

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În conformitate cu art. 105 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. La solicitarea persoanelor fizice, citația sau înștiințarea poate fi transmisă acestora prin mijloace de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea

primirii acestor acte sau prin poșta electronică în cadrul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Raportând normele citate supra la speță, Colegiul reține că încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2018, privind restituirea cererii de apel depusă de Fulga Grabovski și Vitalie Grabovski prin intermediul reprezentantului acestora, avocatul Filipp Druța, a fost comunicată avocatului Filipp Druța la 14 septembrie 2018, prin intermediul poștei electronice. Or, Codul de procedură civilă prevede posibilitatea legală de înștiințare a avocatului, prin intermediul poștei electronice.

Astfel, Colegiul conchide că instanța de apel a respectat prevederile legale privind comunicarea actului de procedură reprezentantului apelanților, ceea ce se atestă prin confirmarea de expediere a încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2018, prin intermediul poștei electronice (f.d. 194, vol. II).

Instanța de recurs notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea *Levages Prestations Servicii vs Franța*, 23 octombrie 1996, parag. 40, *Tricard vs Franta*, 10 iulie 2001, parag. 29, 33, *Freitag vs Germania*, 19 iulie 2007, parag. 37, *Marc Brauer*, citată mai sus, parag. 34).

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității raporturilor juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea *Tricard*, ibidem, parag. 29, *Nicolae Popa vs România*, 9 decembrie 2014, parag. 16, *Tence vs Slovenia*, 31 mai 2016, parag. 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității raporturilor juridice (a se vedea *Ponomaryov vs Ucraina*, 3 aprilie 2008, parag. 41, *Ustimenko vs Ucraina*, 20 octombrie 2015, parag. 47).

Colegiul reține că, avocatul Filipp Druța a formulat o cerere prin care a solicitat permisiunea de a lua cunoștință de materialele prezentei cauze la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, la 25 septembrie 2018 (f.d. 195, vol. II). În aceeași zi, avocatul și-a exercitat acest drept, fapt confirmat prin recipisa semnată de el (f.d. 196, vol. II) și de inscripțiile făcute de el direct pe încheierile instanței de apel.

Sub acest aspect, Colegiul constată că nu există dubii cu privire la momentul expedierii încheierii din 06 septembrie 2018 avocatului Filipp Druța și veridicității informației prezentate mai sus.

Mai mult, avocatul Filipp Druța s-a activat pentru a afla conținutul actului judecătoresc la 25 septembrie 2018, cu toate că, după cum a stabilit instanța, copia încheierii a recepționat-o încă la 14 septembrie 2018 prin intermediul adresei electronice.

De asemenea, din lecturarea cererii de recurs, rezultă că avocatul nu a indicat asupra momentului primirii efective a încheierilor contestate – 25 septembrie 2018, însă Colegiul nu poate reține acest argument, or, comportamentul recurenților nu poate fi calificat altfel decât o încercare de a crea o vizibilitate falsă privind existența unei situații de drept.

Având în vedere momentul recepționării actului judecătoresc contestat, Colegiul constată că termenul de declarare a recursului a început să curgă din 14 septembrie 2018 până la 01 octombrie 2018, inclusiv. Contrar celor stabilite, instanța învederează că recursul a fost înregistrat în greșa Curții Supreme de Justiție la 10 octombrie 2018 (f.d. 198-201, vol. II).

Prin urmare, avocatul recurenților nu a furnizat nici o explicație plauzibilă în fața instanței de recurs despre motivul pentru care a așteptat până la 25 septembrie 2018 să depună o cerere cu privire la permisiunea de a lua cunoștință de materialele cauzei și nu s-a interesat de soarta dosarului, odată ce apelul nemotivat a fost depus la 04 aprilie 2018 (a se vedea Seal vs Regatul Unit 7 decembrie 2010, parag. 82, și Wyssenbach vs Elveția, 22 octombrie 2013, parag. 39-40). Totodată, recurenții nu au solicitat repunerea în termen.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare și în lipsa cererii de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Vitalie Grabovski și Fulga Grabovski, prin intermediul avocatului Filipp Druța, împotriva încheierii din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, și împotriva încheierii din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Vitalie Grabovski și Fulga Grabovski, prin intermediul avocatului Filipp Druța, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 aprilie 2018, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a), 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de Vitalie Grabovski și Fulga Grabovski, prin intermediul avocatului Filipp Druța, împotriva încheierii din 05 iunie 2018 și încheierii din 06 septembrie 2018 ale Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Nicolae Craiu